

PET/CT scan: ter voorbereiding op radiotherapie- behandeling

Patiëntenvoorlichting: patienten.voorlichting@catharinaziekenhuis.nl

RTH008 / PET/CT scan: ter voorbereiding op radiotherapiebehandeling / 25-02-2019

PET/CT scan: ter voorbereiding op radiotherapiebehandeling

U heeft binnenkort een afspraak voor een PET/CT scan op de afdeling Radiotherapie in het Catharina Ziekenhuis. De gegevens die verzameld worden met dit onderzoek worden op de afdeling Radiotherapie gebruikt om het bestralingsplan te maken voor uw radiotherapiebehandeling.

Het is goed om u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan hier is beschreven.

Wat is een PET/CT scan en waarom wordt deze gemaakt?

PET/CT is een combinatie van twee beeldvormende technieken. De afkorting PET/CT staat voor Positron Emissie Tomografie (PET) en Computer Tomografie (CT). PET is een techniek die informatie geeft over de stofwisseling van weefsel. Voor dit onderzoek krijgt u via een infuus een kleine hoeveelheid radioactieve stof toegediend (18 Fluorodeoxyglucose, 18 FDG). Deze stof wordt in het algemeen meer opgenomen in kwaadaardig weefsel dan in gezond weefsel. De radioactieve stof zendt gedurende korte tijd straling uit. Deze wordt opgevangen door het PET-onderdeel van de camera en omgezet in een elektrisch signaal. Dit signaal wordt vervolgens verwerkt tot foto's.

Het CT-onderdeel van het PET/CT onderzoek geeft informatie over de vorm van weefsels. Beide onderzoeken vullen elkaar aan.

Met de verkregen informatie geeft de radiotherapeut (= bestralingsarts) aan welk gebied bestraald moet worden. Ook wordt hiermee aangegeven welke gebieden niet, of zo min mogelijk bestraald mogen worden, zoals gezond weefsel. Met behulp van een computer wordt de optimale manier van bestralen bepaald. Dit is uw persoonlijke bestralingsplan.

Bij verhindering

Een PET/CT is een kostbaar onderzoek. Als u verhinderd bent, dient u dat minstens twee werkdagen voor het onderzoek te melden bij de afdeling Radiotherapie.

Het is belangrijk dat u op tijd aanwezig bent, anders kan het onderzoek niet doorgaan.

Aan onze kant kan er een vertraging ontstaan indien de radioactieve stof niet op tijd aanwezig is. We proberen u hierover uiteraard ook op tijd te informeren.

Vorbereiding

Met de scan brengen wij de suikerstofwisseling in het lichaam in beeld. Als er vóór het onderzoek te veel suiker in uw lichaam aanwezig is, wordt de scan onduidelijk. Daarom zijn er voorbereidingen en gelden er speciale aanwijzingen voor mensen met suikerziekte. Heeft u suikerziekte? Leest u dan ook de informatie onder het kopje 'Extra voorbereiding voor patiënten met suikerziekte'.

Het kan zijn dat u contrastvloeistof toegediend moet krijgen om bloedvaten in uw lichaam beter zichtbaar te maken met de scan. Er zijn dan extra maatregelen nodig. U leest deze onder het kopje 'Extra voorbereiding' wanneer u contrastmiddel toegediend krijgt. Het is belangrijk dat u de voorbereidingen in deze folder zorgvuldig opvolgt. Als u namelijk niet of onvoldoende voorbereid bent, kan het onderzoek niet doorgaan.

- U mag vanaf zes uur voor het onderzoek niet meer eten. Dit geldt ook voor sondevoeding.
- Vanaf zes uur voor uw onderzoek mag u alleen water of koffie en thee zonder melk of suiker drinken. Andere dranken zijn niet toegestaan.
- In de twee uur voor uw afspraak moet u één liter water drinken. Dit zijn ongeveer zes glazen.
- U kunt thuis alvast beginnen met drinken en u mag gewoon plassen.

- Als u medicijnen gebruikt, dan kunt u deze innemen zoals u gewend bent.
- Als u een infuus hebt, mag er vanaf minimaal zes uur voorafgaand aan het onderzoek geen glucosebevattende vloeistof toegediend worden.
- Draag geen kleding met bijvoorbeeld ritsen, knopen en draag geen beugel bh.
- Draag geen sieraden en doe piercings uit.
- Meld de radiotherapeut als u de afgelopen 14 dagen een röntgenonderzoek met drinkbaar contrastmiddel heeft ondergaan.
- Meld wanneer u engtevrees heeft.
- Vermijd lichamelijke inspanningen op de dag van het onderzoek.

Extra voorbereiding voor patiënten met suikerziekte

Bent u suikerpatiënt, dan zijn er extra voorbereidingen nodig. Om de PET/CT-scan te kunnen maken, moet uw bloedsuiker op de afspraaktijd lager zijn dan 10 mmol/l. De medewerkers van de afdeling Radiotherapie sturen u naar de balie van de polikliniek Nucleaire geneeskunde voor verdere informatie.

Als u NSAID pijnstillers gebruikt

- 24 uur vóór en 24 uur na toediening van de jodiumhoudende contrastvloeistof moet het gebruik van bepaalde pijnstillers (NSAID's) gestopt worden.

Lijst van NSAID's

Diclofenac (ook: Cataflam, Voltaren, Arthrotec)	Profifenazon (ook: Saridon)
Ibuprofen (ook: Advil, Brufen, Nurofen, Sarixell, Spridifen, Zafen)	Ketoprofen (ook: Rilies)
Indometacine	Piroxicam
Naproxen (ook: Aleve, Vimovo)	Nabumeton (ook: Mebutan)
Tiaprofeenzuur (ook: Surgam)	Meloxicam
Metamizol (ook: Novalgin)	Fenylbutazon
Fluriprofen (ook: Strepfen)	Dexketoprofen (ook: Stadium)
Aceclofenac (ook: Biofenac)	

Het onderzoek

U meldt zich op de afgesproken datum en tijd bij de balie van de polikliniek Nucleaire geneeskunde.

Als u aan de beurt bent, komt een laborant van de afdeling Nucleaire geneeskunde (de medisch nucleair werker) u ophalen in de wachtkamer. Hij of zij brengt u naar de onderzoeksruimte, waar u gaat liggen op een bed. Vervolgens wordt bij u een infuus ingebracht en wordt de bloedsuikerwaarde gemeten. Als deze goed is, wordt via het infuus de radioactieve stof toegediend. Deze stof moet ongeveer een uur inwerken. Het is belangrijk dat u tijdens de inwerktijd van de radioactieve stof zo stil mogelijk op het bed blijft liggen en niet praat. Zonodig, bijvoorbeeld als u moet plassen, kunt u wel via een intercom-systeem contact opnemen met de laborant. U merkt niets van de ingespoten radioactieve stof. U wordt niet slaperig en uw rijvaardigheid wordt er niet door beïnvloed.

Vervolgens geeft de radiotherapeutisch laborant u uitleg over de CT-scan die gemaakt wordt. De radiotherapeutisch laborant tekent lijnen met speciale inkt op uw huid. Deze lijnen zijn nodig om het

bestralingsgebied in te stellen op het bestralingstoestel. Deze lijnen mag u er niet afwassen. We brengen kleine tatoeagepuntjes in de huid aan. Dit doen we met een druppeltje speciale inkt en een klein prikje in de huid. Gebruik geen zeep op de aangetekende plekken. U mag wel douchen, maar neem geen bad en ga niet zwemmen of naar de sauna. De inkt geeft helaas af en trekt in de kleding. Het is moeilijk om deze inktvlekken uit te wassen. Daarom adviseren wij u om bij de voorbereiding en tijdens de behandeling wat ouder, bij voorkeur katoenen, ondergoed te dragen.

Het maken van de foto's

Er wordt in ongeveer 1 minuut een CT- scan gemaakt. Bij sommige onderzoeken wordt in een ader contrastmiddel toegediend, vlak voor het maken van de CT- scan. Van dit contrastmiddel kunt u over uw hele lichaam een warm gevoel en een vieze smaak in de mond krijgen. Deze verschijnselen verdwijnen na een paar minuten. Aansluitend wordt de PET- scan gemaakt, waarbij u om de 2 à 3 minuten in stappen door de PET/CT-scanner schuift. Deze PET-scan duurt ongeveer 30 minuten. Gedurende de scan dient u stil te blijven liggen om zo duidelijk mogelijke foto's te verkrijgen. U kunt gewoon rustig doorademen. Het apparaat maakt nauwelijks geluid. Nadat u gehoord heeft dat de scan goed te beoordelen is, kunt u weer naar huis.

Duur van het onderzoek

De totale onderzoeksduur bedraagt ongeveer 1,5 uur.

Risico's

Het onderzoek is niet gevaarlijk, omdat de gebruikte hoeveelheid radioactiviteit gering is (vergelijkbaar met een CT-scan van de longen en buik). Enige uren na het onderzoek is de radioactiviteit weer uit uw lichaam verdwenen. In het dagelijkse leven loopt uw omgeving geen risico.

Na het onderzoek

Na afloop van het onderzoek kunt u normaal eten en drinken. Het is aan te bevelen de rest van de dag zelfs wat meer te drinken dan u gewend bent. Op die manier worden namelijk de radioactieve stoffen sneller uit uw lichaam afgevoerd.

Wanneer u contrastmiddel kreeg toegediend, mag u geen NSAID-pijnstillers innemen tot 24 uur na het onderzoek.

Na het onderzoek zijn er wat vervoer betreft geen beperkingen voor de reis naar huis of naar uw werk. U kunt normaal gebruik maken van het toilet.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u deze altijd stellen aan de medewerkers van de polikliniek Nucleaire geneeskunde, uw radiotherapeut of aan de radiotherapeutisch laboranten.

Buiten werktijden kunt u voor dringende vragen over het onderzoek bellen naar het algemeen nummer van het Catharina Ziekenhuis en vragen naar de dienstdoende radiotherapeut.

Contactgegevens

Catharina Ziekenhuis

040 - 239 91 11

www.catharinaziekenhuis.nl

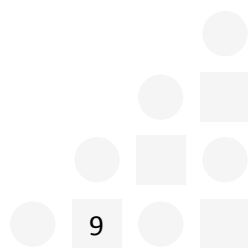
Polikliniek Nucleaire geneeskunde

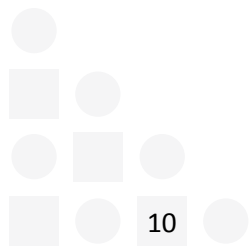
040 - 239 86 00

Afdeling Radiotherapie

040 - 239 64 00

Routenummer(s) en overige informatie over de afdeling Radiotherapie kunt u vinden op www.catharinaziekenhuis.nl/radiotherapie

Altijd als eerste op de hoogte?

Meld u dan aan voor onze nieuwsbrief:

www.catharinaziekenhuis.nl/nieuwsbrief

Michelangelolaan 2 – 5623 EJ Eindhoven
Postbus 1350 – 5602 ZA Eindhoven